

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 oktober 2018

WETSONTWERP

**tot wijziging van artikel 4 van de wet van
18 juni 2018 houdende diverse bepalingen
inzake burgerlijk recht en bepalingen met
het oog op de bevordering van alternatieve
vormen van geschillenoplossing, betreffende
de akte van een levenloos kind**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **3271/ (2017/2018):**

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

23 octobre 2018

PROJET DE LOI

**modifiant l'article 4 de la loi du 18 juin 2018
portant dispositions diverses en matière
de droit civil et des dispositions en vue
de promouvoir des formes alternatives de
résolution des litiges, concernant l'acte
d'enfant sans vie**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **3271/ (2017/2018):**

- 001: Projet de loi.
- 002: Amendements.

9471

Nr. 11 VAN MEVROUW BECQ c.s.

Art. 2

In 1°, in het voorgestelde artikel 58, in § 1, de woorden “op basis van een medisch attest, een akte van levenloos geboren kind op.” **vervangen door de woorden:** “een akte van levenloos geboren kind op, op basis van een medisch attest voorgelegd door een persoon die de inlichtingen kan meedelen welke vereist zijn voor het opmaken van de voornoemde akte”.

VERANTWOORDING

Artikel 58 wordt aangepast om toe te laten dat de begrafenisondernemer of een andere gemachtigde de verplichte aangifte van de bevalling van het levenloos kind doet bij de ambtenaar van de burgerlijke stand met het oog op de opmaak van de akte van levenloos kind, naar analogie met het huidige artikel 78 van het Burgerlijk Wetboek.

Sonja BECQ (CD&V)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Goedele UYTTERSROOT (N-VA)
 Egbert LACHAERT (Open Vld)
 Sarah SMEYERS (N-VA)

N° 11 DE MME BECQ ET CONSORTS

Art. 2

Au 1°, contenant le nouvel article 58, § 1er, remplacer les mots “sur la base d'un certificat médical, l'acte d'enfant sans vie” **par les mots** “l'acte d'enfant sans vie sur la base d'une attestation médicale soumise par une personne apte à communiquer les renseignements requis pour l'établissement de cet acte”.

JUSTIFICATION

L'article 58 est amendé en vue de permettre à l'entrepreneur de pompes funèbres ou à un autre délégué de faire la déclaration obligatoire de l'accouchement de l'enfant sans vie auprès de l'officier de l'état civil en vue de l'établissement de l'acte d'enfant sans vie, par analogie avec l'actuel article 78 du Code civil.

Nr. 12 VAN MEVROUW BECQ c.s.Art. 2/1 (*nieuw*)**Een artikel 2/1 invoegen, luidende als volgt:**

"Art. 2/1. In artikel 39 van de Arbeidswet van 16 maart 1971, laatst gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin:

"Wanneer de werkneemster bevalt van levenloos kind, wordt deze bescherming toegekend op voorwaarde dat de zwangerschap minimaal 180 dagen heeft geduurde te rekenen van de verwekking.";

2° tussen het tweede en het derde lid wordt het volgende lid ingevoegd:

"Wanneer de moeder bevallen is van een enig levenloos kind of een levenloze meerling na een zwangerschapsduur van 180 dagen te rekenen van de verwekking, kan de in het vorige lid bedoelde termijn, vanaf de datum van de bevalling, beperkt worden. Dit gebeurt op uitdrukkelijk verzoek van de werkneemster en met goedkeuring van een arts.";

3° in het vijfde lid, dat het zesde lid wordt, worden de woorden "in het derde en het vierde lid" vervangen door de woorden "in het vierde en het vijfde lid";

4° in het tiende lid, dat het elfde lid wordt, worden de woorden "in het achtste lid" vervangen door de woorden "in het negende lid."

VERANTWOORDING

Dit amendement heeft als doel de mogelijkheid te geven aan vrouwen die bevallen van een levenloos kind om op eigen vraag en met toestemming van een arts, het verplichte deel van het moederschapsverlof te beperken.

N° 12 DE MME BECQ ET CONSORTSArt. 2/1 (*nouveau*)**Insérer un article 2/1, rédigé comme suit:**

"Art. 2/1. Dans l'article 39 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, modifié en dernier lieu par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

"Lorsque la travailleuse accouche d'un enfant sans vie, cette protection est octroyée pour autant que la grossesse ait duré un minimum de 180 jours à dater de la conception.";

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3:

"Lorsque la mère a accouché d'un enfant unique sans vie ou d'enfants multiples sans vie après une grossesse de 180 jours à dater de la conception, le délai visé à l'alinéa précédent peut être réduit à compter de la date de l'accouchement. Cette période ne peut être abrégée qu'à la demande expresse de la travailleuse et avec l'accord d'un médecin.";

3° dans l'alinéa 5, qui devient l'alinéa 6, les mots "dans les alinéas 3 et 4" sont remplacés par les mots "dans les alinéas 4 et 5";

4° dans l'alinéa 10, qui devient l'alinéa 11, les mots "de l'alinéa 8" sont remplacés par les mots "de l'alinéa 9"."

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à permettre aux femmes qui mettent au monde un enfant sans vie de limiter la partie obligatoire du congé de maternité à leur demande et avec l'autorisation d'un médecin.

Het moederschapsverlof voor werknemers bedraagt vijftien weken (zeventien weken voor een meerling), waarvan een deel verplicht en een deel facultatief opgenomen wordt. De werkneemster is verplicht om de arbeidsprestaties stop te zetten vanaf de zevende dag die de vermoedelijke datum van de bevalling voorafgaat tot het verstrijken van een periode van negen weken die begint te lopen op de dag van de bevalling. De resterende vijf weken (zeven weken voor een meerling) kunnen bijkomend – naar eigen keuze – vóór de bevalling, dan wel na de bevalling worden opgenomen. Het moederschapsverlof biedt de kersverse moeder enerzijds de mogelijkheid om fysiek te herstellen en anderzijds de ruimte om te wennen aan het kind en er een band mee te scheppen.

De wetgever spreekt van een bevalling ongeacht of het kind levend, dan wel levenloos wordt geboren. Indien de vrouw bevalt van een levenloos kind, na een zwangerschapsduur van 180 dagen, wordt zij verplicht gedurende negen weken na de bevalling moederschapsverlof op te nemen. Voor sommige vrouwen is deze periode te lang. De verwerking van de tragische gebeurtenis verschilt van persoon tot persoon. Een deel van de vrouwen kan effectief nood hebben aan deze negen weken bevallingsrust. Een deel van de vrouwen zal zo snel mogelijk terug de draad willen oppikken met hun leven van vóór de zwangerschap om niet voortdurend geconfronteerd te worden met hun verlies en om die wrede gebeurtenis een plaats te geven.

Deze mogelijkheid werd ook tijdens de hoorzittingen in de commissie Justitie met betrekking tot de aan dit wetsontwerp gekoppelde wetsvoorstellen door bepaalde sprekers ondersteund. Een spreekster duidde dat een verplicht zwangerschapsverlof in bepaalde gevallen een extra psychische beproeving kan vormen en uit een psychologisch oogpunt weinig tactvol is, aangezien de vrouw opgesloten tussen vier muren ertoe veroordeeld wordt alleen de leegte te verwerken. Een andere spreekster van de Vlaamse Vereniging voor Vroedvrouwen vond het niet noodzakelijk voor elke immature geboorte de volledige periode van moederschapsrust tot te kennen. Vele vrouwen willen graag sneller aan het werk en hiermee moet rekening gehouden worden.

Le congé de maternité pour les salariées est de quinze semaines (dix-sept semaines en cas de naissance multiple) dont une partie doit obligatoirement être prise à un certain moment et une partie peut être prise au choix. La travailleuse ne peut effectuer aucun travail à partir du septième jour qui précède la date présumée de l'accouchement jusqu'à la fin d'une période de neuf semaines qui prend cours le jour de l'accouchement. Les cinq semaines restantes (sept semaines en cas de naissance multiple) peuvent être prises au choix avant ou après l'accouchement. Le congé de maternité donne l'opportunité à la jeune maman de récupérer physiquement, de s'habituer à l'enfant et de créer des liens avec lui.

Le législateur parle d'accouchement que l'enfant soit né en vie ou mort-né. Si une femme accouche d'un enfant sans vie après une grossesse d'une durée de 180 jours, elle sera obligée de prendre un congé de maternité durant neuf semaines après l'accouchement. Pour certaines femmes, cette période sera trop longue. La manière dont la femme parvient à surmonter cet événement tragique varie d'une personne à l'autre. Si une partie des femmes peut effectivement avoir besoin de ces neuf semaines de repos postnatal, une autre partie voudra reprendre le plus rapidement possible le fil de sa vie d'avant la grossesse pour ne pas être constamment confrontée à la perte de son enfant et pour pouvoir accepter cette épreuve douloureuse.

Cette possibilité a également été soutenue par certains orateurs lors des auditions en commission de la Justice relatives aux propositions de loi jointes à ce projet de loi. Une oratrice a expliqué que, dans certains cas, un congé de maternité obligatoire peut constituer une épreuve psychique supplémentaire et très dur à supporter psychologiquement, étant donné que la femme, enfermée entre quatre murs, est condamnée à faire son deuil toute seule. Une autre oratrice de la Vlaamse Vereniging voor Vroedvrouwen a estimé qu'il n'était pas nécessaire d'octroyer l'ensemble de la période du congé de maternité pour chaque naissance prématurée. De nombreuses femmes souhaitent reprendre le travail plus rapidement et il convient d'en tenir compte.

Dit amendement past in die zin artikel 39 van de Arbeidswet aan. Tegelijkertijd wordt het amendement nr. 3 van mevrouw Fonck in dit amendement geïntegreerd.

Sonja BECQ (CD&V)
Philippe GOFFIN (MR)
Goedele UYTTERSROOT (N-VA)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)

Le présent amendement adapte l'article 39 de la loi sur le travail en ce sens. En même temps, l'amendement n° 3 de Mme Fonck est intégré – sous une forme adaptée – dans le présent amendement.

Nr. 13 VAN MEVROUW BECQ c.s.Art. 2/2 (*nieuw*)**Een artikel 2/2 invoegen, luidende:**

“Art. 2/2. In artikel 114 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 en laatst gewijzigd bij de wet van 11 augustus 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het tweede en het derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt het volgende lid ingevoegd:

“Wanneer de moeder bevallen is van een enig levenloos kind of een levenloze meerling na een zwangerschapsduur van 180 dagen te rekenen van de verwekking, kan de in het vorige lid bedoelde termijn, vanaf de datum van de bevalling, beperkt worden. Dit gebeurt op uitdrukkelijk verzoek van de gerechtigde en met goedkeuring van een arts.”;

2° tussen het derde en het vierde lid, die respectievelijk het vierde en het zesde lid worden, wordt het volgende lid ingevoegd:

“Wanneer de gerechtigde bevalt van een levenloos kind zijn de voorgaande leden van toepassing, op voorwaarde dat de zwangerschap minimaal 180 dagen heeft geduurde te rekenen van de verwekking.”;

3° in het vijfde lid worden de woorden “artikel 39, derde lid,” vervangen door de woorden “artikel 39, vierde lid.”.

VERANTWOORDING

Cf. de verantwoording bij amendement nr. 12.

Voorliggend amendement voert dezelfde aanpassing door in de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

N° 13 DE MME BECQ ET CONSORTSArt. 2/2 (*nouveau*)**Insérer un article 2/2 rédigé comme suit:**

“Art. 2/2. Dans l’article 114 de la loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994 et modifiée en dernier lieu par la loi du 11 août 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° entre les alinéas 2 et 3, qui devient l’alinéa 4, l’alinéa suivant est inséré:

“Si la mère a accouché d’un enfant unique sans vie ou d’enfants multiples sans vie après une grossesse de 180 jours à dater de la conception, le délai visé à l’alinéa précédent peut être réduit à compter de la date de l’accouchement. Cette période ne peut être abrégée qu’à la demande expresse de la titulaire et avec l’accord d’un médecin.”;

2° entre les alinéas 3 et 4, qui deviennent respectivement les alinéas 4 et 6, l’alinéa suivant est inséré:

“Si la titulaire accouche d’un enfant sans vie, les alinéas précédents sont d’application, pour autant que la grossesse ait duré au minimum 180 jours à compter de la conception.”;

3° à l’alinéa 5, les mots “article 39, alinéa 3,” sont remplacés par les mots “article 39, alinéa 4.”.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 12.

Le présent amendement tend à apporter la même modification à la loi du 14 juillet 1994 relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

Het amendement integreert eveneens – in aangepaste versie – het amendement nr. 4 van mevrouw Fonck.

Sonja BECQ (CD&V)
Philippe GOFFIN (MR)
Goedele UYTTERSROOT (N-VA)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)

L'amendement intègre également – dans une version adaptée – l'amendement n°4 de Mme Fonck.

Nr. 14 VAN MEVROUW BECQ c.s.

Art. 4

In § 1, eerste lid, de woorden “de voornaam of” invoegen tussen de woorden “vragen om” en de woorden “de naam van hun kind”.

VERANTWOORDING

Gelet op de mogelijkheid om aan het levenloos kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van meer dan 180 dagen te rekenen van de verwekking ook een familienaam te geven, wordt voor die ouders die bij de opmaak van de akte van hun levenloos kind in het verleden geen gebruik gemaakt hebben van de mogelijkheid een voornaam te geven aan het kind, een nieuwe overgangstermijn van één jaar voorzien om aan dit levenloos kind eveneens een voornaam te geven, indien zij dit wensen.

Dit geldt ook voor de ouders van een levenloos kind waarvan de moeder bevallen is na een zwangerschapsduur van 180 dagen te rekenen van de verwekking, vóór de inwerkingtreding van de wet van 27 april 1999 tot invoeging van een artikel 80bis in het Burgerlijk Wetboek en tot opheffing van het decreet van 4 juli 1806 aangaande de manier van opstelling van de akte waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand constateert dat hem een levenloos kind werd vertoond, die geen gebruik hebben gemaakt van de toenmalige overgangsperiode van één jaar voorzien in die wet.

Sonja BECQ (CD&V)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Goedele UYTTERSPOOT (N-VA)
 Egbert LACHAERT (Open Vld)
 Sarah SMEYERS (N-VA)

N° 14 DE MME BECQ ET CONSORTS

Art. 4

Au § 1er, alinéa 1er, insérer les mots “le prénom ou” entre les mots “demander de mentionner” et les mots “le nom de leur enfant”.

JUSTIFICATION

Étant donné que le projet de loi prévoit la possibilité de donner aussi un nom de famille à l'enfant né sans vie dont la mère a accouché après une grossesse de plus 180 jours à compter de la conception, il s'indique d'instaurer une nouvelle période transitoire d'un an pour permettre aux parents qui le souhaitent de donner également un prénom à l'enfant s'ils n'ont pas fait usage de cette possibilité à l'époque de la rédaction de l'acte de déclaration d'enfant sans vie.

Il en va de même pour les parents d'un enfant né sans vie dont la mère a accouché, avant l'entrée en vigueur de la loi du 27 avril 1999 introduisant un article 80bis dans le Code civil et abrogeant le décret du 4 juillet 1806 concernant le mode de rédaction de l'acte par lequel l'officier de l'état civil constate qu'il lui a été présenté un enfant sans vie, après une grossesse de 180 jours à compter de la conception et qui n'ont pas à l'époque fait usage de la période transitoire d'un an prévue par cette loi.

Nr. 15 VAN MEVROUW **FONCK c.s.**
(subamendement op amendement nr. 3)

Art. 4/1 (*nieuw*)

De voorgestelde zin vervangen als volgt:

“Wanneer de werkneemster bevalt van een levenloos kind, wordt deze bescherming toegekend op voorwaarde dat de zwangerschap minimaal 180 dagen heeft geduurde te rekenen van de verwekking.”.

VERANTWOORDING

Verduidelijking van de voorgestelde tekst.

Catherine FONCK (cdH)
Sonja BECQ (CD&V)
Philippe GOFFIN (MR)
Goedele UYTTERSROOT (N-VA)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Sarah SMEYERS (N-VA)

N° 15 DE MME FONCK ET CONSORTS
(sous-amendement à l'amendement n° 3)

Art. 4/1 (*nouveau*)

Remplacer la phrase proposée par ce qui suit:

“Lorsque la travailleuse accouche d'un enfant sans vie, cette protection est octroyée pour autant que la grossesse ait duré un minimum de 180 jours à dater de la conception.”.

JUSTIFICATION

Clarification du texte proposé.

Nr. 16 VAN MEVROUW FONCK c.s.
 (subamendement op amendement nr. 4)

Art. 4/2 (*nieuw*)

De voorgestelde zin vervangen als volgt:

“Wanneer de gerechtigde bevalt van een levenloos kind, zijn de voorgaande leden van toepassing, op voorwaarde dat de zwangerschap minimaal 180 dagen heeft geduurde te rekenen van de verwekking.”

VERANTWOORDING

Verduidelijking van de voorgestelde tekst.

Catherine FONCK (cdH)
 Sonja BECQ (CD&V)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Goedele UYTTERSROOT (N-VA)
 Egbert LACHAERT (Open Vld)
 Sarah SMEYERS (N-VA)
 Laurette ONKELINX (PS)

N° 16 DE MME FONCK ET CONSORTS
 (sous-amendement à l'amendement n° 4)

Art. 4/2 (*nouveau*)

Remplacer la phrase proposée par ce qui suit:

“Lorsque la titulaire accouche d'un enfant sans vie, les alinéas précédents sont d'application pour autant que la grossesse ait duré un minimum de 180 jours à dater de la conception.”

JUSTIFICATION

Clarification du texte proposé.